

Makói Népi Újság

A DEMOKRATIKUS NEMZETI BIZOTTSÁG LAPJA

Nankingban aláírták a japán fegyverletételi okmányt

London. (MTI.) Az angol hírszolgálat jelentése szerint a Kínában lévő csapatok parancsnoka Nankingban aláírta a Kínában és Koreában lévő japán csapatok fegyverletételiéről szóló okmányt.

London. (MTI.) Mint a londoni rádió jelenti, a Japánban lévő amerikai megzáró erők, mintegy 400 ezer amerikai katonából fogják megalkotni.

Lipót belga király Genfben telepedik le

London. (MTI.) Mint a svájci rádió közölte, a svájci hatóságok engedélyt adtak Lipót belga királynak, hogy letelepeshessék Genfben, de azzal a feltétellel, hogy tartózkodjék politikai ténykedéstől.

Molotov Londonba utazott

London. (MTI.) Molotov külügyi népbiztos tegnap repülőgépen Moszkvából Londonba utazott, hogy résztvegyen kedden az angol fővárosban a külügyminiszterek konferenciáján.

Fegyveres albán-görög határincidens

Athén. (MTI.) A görög távirati iroda közlése szerint az albán katonák Keresia közelében görög területre nyomultak be és tüzet nyitottak a görög határőrekre. A görög határőrök a tüzet viszonozták. Egy görög katona megsebesült.

Budapest angol megvilágításban

A londoni rádió ismertetett Wallace-nak, a Daily Telegraph tudósítójának beszámolóját a magyar fővárosban uralkodó állapotokról. Budapest viszonyait a régi háború előtti vidámságát, de ez a vidámság mintha időnkint hamisan csengene. Budapestben az élelmiszer-fejadag kicsi, de azokban az üzletekben, ahol jegy nélkül is árusítanak, minden kapható, de szinte megfizethetetlen áron. Gépkocsin kívül minden vásárolható.

A tudósító végül megjegyzi, mily óriási összegeket fizetnek a fontért és a dollárért. Magyarország nagy érdeklődéssel kíséri az angol politika alakulását. Az idei termés az átlagon aluli lesz. Ha Magyarországgal akarják táplálni a Duna-medencét, akkor a magyar hadifoglyokat minél előbb vissza kell küldeni Magyarországra, hogy részt vehessenek a mezőgazdasági munkában.

Jelvényt kapnak és több kedvezményben részesülnek a sokgyermekes anyák

A kormány a sokgyermekes anyák megsegítése érdekében elrendelte, hogy a hat, vagy ennél több gyermekkel bíró anyákat igazolvánnyal és jelvénnel kell ellátni, amely tulajdonosának a hatóságoknál, kórházakban, nyílt árusítási üzletekben és a közlekedési eszközökön elsőbbséget és kedvezményeket biztosít. A rendelet szempontjából a háborús és népiles intézkedések következtében meghalt gyermekeket élőknél kell tekinteni. A kormányrendelet alapján a város polgármestere a sokgyermekes anyákat rövidesen össze fogja iratni.

A külügyminiszterek értekezlete

a bulgár, finn, magyar, olasz és román békeszerződéseket tárgyalja

(London. MTI.) A külügyminiszterek londoni értekezletének hétfőre tervezett megkezdését keddre halasztották, mert a Queen Elisabeth, amelyen Byrnes amerikai külügyminiszter utazik, csak hétfőn érkezik meg Londonba.

(London. MTI.) Az angol rádió szombaton ismét hangsúlyozta, hogy

Londonban a külügyminiszterek értekezletének főtárgya az olaszországi, magyarországi, romániai, bulgáriai és finnországi békeszerződések kidolgozása. A Times külpolitikai munkatársa szerint Magyarország, Románia és Bulgária felett hosszú vitákra van kilátás. Groza román miniszterelnök moszkvai látogatásával újból fordulat állott be.

A nagybirtokrendszer megszűnése,

a ház ügyrendje és az egyesülési jogszabály foglalkoztatja a nemzetgyűlést

Budapest. A nemzetgyűlés pénteki ülését délelőtt 11 órakor nyitotta meg Zsedényi Béla elnök. A napirendre az Ideiglenes Nemzetgyűlés ügyrendjének tárgyalása volt kitűzve. Molnár Kálmán előadta ismertetve a tervezetet. Az új ügyrend az 1939. évi házszabályokat vette alapul.

Lehetséges-e teszi a komoly vitát és biztosítja a szótesszabadságot minden képviselő számára.

Szedes Ferenc indítványozta, utasítsa a nemzetgyűlést az elnökséget, hogy a javaslatot sokszorosítsa és úgy ossza ki, hogy a képviselők azt tanulmányozhassák. A ház elfogadta az indítványt.

Kállay Gyula miniszterelnökségi államtitkár bejelentette, hogy a kormány azzal a javaslattal fordul a nemzetgyűléshez, hogy az általa kibocsátott rendeletek közül négyet, mégpedig

a Németországnak szóló hadüzenetet, a fegyverszüneti egyezmény tárgyalására tett intézkedéseket, továbbá a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a

népbíráskodásról szóló rendelkezést emelje törvényerőre.

A többi rendelkezések törvényerőre való emelését a kormány nem látja szükségesnek. Az előadó továbbá kérte a nemzetgyűlést, hatalmazza fel a kormányt, hogy ezeket a rendelkezéseket szükség esetén hatályon kívül helyezze, módosítsa, vagy kiegészítse.

Vér Imre (kiszáradapárti) kiegészítőképpen ezt indítványozta, hogy az egyesülési jogszabályzat is tüsszék napirendre. Az elnök erre feltette a kérdést, hogy a ház elfogadja-e ezt az indítványt? Nagy vihar támadt, mivel a képviselők egy része az indítvány mellett, másik része ellene foglalt állást. Az elnök elrendelte a szavazást. A szavazás eredményeképpen a Ház Vér Imre javaslatát elvetette.

A következő ülést szept. 11-én délelőtt 10 órára tűzték ki a következő napirenddel: A nemzetgyűlés ügyrendjének tárgyalása. A kormány által kiadott rendeletek tárgyalása. A ház hozzájárult a napirendhez és ezzel az ülés véget ért.

Az erdélyi magyarok távirata Groza miniszterelnökhöz

Bukarest. (MTI.) Mint a román rádió jelenti, az Erdélyi Magyar Népi Szövetség üdvözlő táviratot intézett Groza román miniszterelnökhöz. A távirat hangsúlyozza, hogy a március 6-án megkezdett küzdelemben nemcsak a román, hanem a magyar nép is résztvevett. A Groza-kormány biztosítja a népek egyéni jogait. A távirat megállapítja, hogy a Groza-kormány mentette meg az erdélyi magyarokat a Maniu-horda bandájától. Ezért az erdélyi magyar nép szilárdan tömörül a Groza-kormány mögé. Ugyanakkor résztvesz az ország demokratikussá tételéért vívott harcban.

Még ezt jelentik ma:

(Lundisassen. MTI.) Spanyol királyi körökben úgy tudják, hogy

Frankó tábornok újabb kísérletet tett, hogy Don Juan trónkövetelő elfogaltassa a trónt. Don Juan azonban továbbra sem akarja a koronát elfogadni Frankó kezéből.

(Bukarest. MTI.) Mint a román rádió jelenti, a román közoktatásiügyi miniszter hivatalos közleménye szerint az I. Ferdinánd egyetem megnyitását bizonytalan időre elhalasztják. Felhívják az egyetem ifjúságát, hogy a megnyitás kihirdetése előtt ne jelentkezzenek az egyetemen.

(Róma. MTI.) A Reuter Iroda tudósítójának jelentése szerint a pápa hosszas megbeszélést folytatott Eugénio Realéval, Olaszország varsói

nagykövetével. Vatikáni körökben a kihallgatás nyomán remélik, hogy azokkal a kelet-európai katolikusokkal, akikkel eddig nem volt összeköttetés, most megteremthetik az összeköttetést. Vatikáni körök szeretnék azt, ha a Realé nagykövet segítségével és mások jókaratával újból fel lehetne venni a zavartalan kapcsolatot a lengyel, magyar, keletausztriai és kelet-európai államok katolikus püspökségeivel.

(London. MTI.) Nikola Petrovics, jugoszláv közlekedésügyi miniszter, mint a londoni rádió jelenti, a jugoszláv külkereskedelmi főosztálytól szólva kijelentette, hogy a kormány nem szándékozik magának a külkereskedelemben egyeduralmaságot létesíteni, de a magáncégek útján folyó behozatal és kivitel az állam felügyelete alatt fog állni.

„A demokratikus hadsereg nem osztály-, hanem néphadsereg“

A honvédtiszti szabadságyvetem keretében Brdič Fercin belügyminiszter előadást tartott, amelyen a helyőrség tiszt- és tiszthelyettesi kara teljes számban megjelent. A demokratikus hadsereg — mondotta — nem osztály-, hanem néphadsereg. Tagjai a munkásság és a parasztság köréből rekrutálódnak. A régi tiszteket imponáló külső jellemezte, a belső üresség mellett. Az altiszteket utánozták a tiszteket, hamis öntudatot, bérsgazdálkodást, gőgöt fejlesztettek ki magukban. Az új hadsereg lényeges követelménye a szakszerűség. Az úri tudatot, úri allűröket ki kell pusztítani és helyébe állítani a mesterségbeli tudást, az emberi helytállást.

Német titkos rádió adását fogták fel Stockholmban

A Stockholmban megjelenő Afton Bladet arról ad hírt, hogy egy német titkos adón keresztül Martin Bormann, Hitler Európaszerte hajszolt helyettese, pénteken este 2 perces rádióelőadást tartott. A Stockholmban lehallgatott német titkos rádióállomás bemondoja közölte, hogy Hitler „Valahol Németországban“ él és jó egészségre örvend.

Iparjogosítványok kiadásának szabályozása

Az iparügyi miniszter 71.300/1945. számú rendelete értelmében bőrvédős, bórdiszműves, szíjgyártó, nyerges, kárpitos, cukrász, édeskonzervkészítő, csizmadia, cipész, építővállalkozó, fűrés, mészáros és hentes, mézskalácsos, viaszöntő, nyomda, rum, likőr és szeszszetteli előállító, süítő, szódavíz és szeszkezelési iparra csak korlátozott mértékben adható ki iparjogosítványt. Az iparjogosítvány iránti kérelmet a rendes mód szerint kell benyújtani az elsőfokú iparhatóságnál, amely a helyi viszonyoknak megfelelően véleményezi a kérelmet, majd véleményével együtt felterjeszti az illetékes iparkamarához. A kamara abban a tekintetben, hogy az iparjogosítvány kiadása közérdekből kívánatos-e, véleményt nyilvánít és azt felterjeszti döntés végett a minisztériumba. A végső döntés a minisztériumot illeti.

Az „Ártatlanok” című darab szerzője haromévi börtönt kapott

Budapest. (MTI) A Népbíróság hétfőn tárgyalta az „Ártatlanok” című ígazott fasiszta tárgyú színdarab szerzőjének, Kádár Lajosnak és három szereplő színészének büntnyét. A színdarab 1940 őszén került színpadra először Kispesten. azután a többi pestkörnyéki színházban ahol Endre László működött, majd az ország más helyein. A Népbíróság bíróinak mondták ki Kádár Lajost és ezért háromévi börtönbüntetésre, 5 évi politikai jogvesztésre ítélték. A színészvádlottakat a vád alól felmentette a bíróság.

Állattartó gazdák figyelmébe

A közellátásügyi miniszter figyelmébe az állattartó gazdák, hogy a földművelésügyi miniszter további intézkedés egyéni állattartási feladatokat megtiltotta. Eppen ezért vásárlási engedélyük iránti kérelmekkel fölfelesen nem forduljanak a közellátásügyi miniszterhez, hanem aki tenyész, vagy haszonállatot akar vásárolni, az előbb a közséi földigénylő és termelési bizottságok által kiadott kérvényekkel kérje annak engedélyezését a földművelésügyi minisztertől. A kérvényt a közséi előjárásnak be kell nyújtani.

Felhívás a közséi előjárásokhoz, vármegyei, valamint városi közigazgatási szervekhez

A közellátásügyi miniszter ismét megjelenteti hivatalos kiadványát „Magyar Közellátási Szemle” címen. A közellátásügyi miniszterium hivatalos lapja a régebben „Közellátási Értesítő” címen ismert időszakos lapnál szélesebb tárgykört ölel fel, amennyiben magyarázandó ismerteti a miniszterium rendeleteit közigazgatási és közellátási szervek számára és ebben a minőségben tulajdonképpen egyetlen orgánium lesz a közellátási rendeletek végrehajtási utasításának megfelelő hiteles jogszabálymagyarázatok megismerésére. Ezenfelül esetenként neves közzéadók tollából írt cikkeket közöl és külön mellékletekben közli valamennyi közellátási vonatkozású kormányrendeletet és minden olyan körrendeletet, ami máskülönbén a hivatalos lapban nem jelenik meg.

Felhívjuk ezért az érdekelteket, hogy sürgősen jelentsék be a lapra való előfizetési igényüket tekintettel arra, hogy az országos papírhány következtében korlátozott példányszámban fogjuk előállítani. A bejelentést a közellátásügyi miniszterium sajtóosztályára (Bp., V. Széchenyi-rkp. 6.) kell eszközölni.

Fizetést és leszerelést járulékok kapnak a hazatérő hadifoglyok

A honvédelmi miniszter újabb rendelete a visszatérő hadifoglyok részére illetményeket állapít meg. Az illetmény a fogságban eltöltött idő után igazodik. Minden fogságban eltöltött négy hónap után a tiszték és altisztek egy-egy havi fizetést kapnak, a legénységi állományiak pedig 500 pengőt. Aki egy hónapnál tovább, de négy hónapnál rövidebb ideig szolgált, ha tiszt, vagy altiszt, félhavi illetményt kapja, ha legénységi fokozatú, 300 pengőt.

Ezenfelül leszerelési járulékok is kapnak majd a hazatérők. Ennek összegét a miniszterteránsok állapítja meg. A leszerelési járulékok felét a szabadonbocsátás alkalmával fizetik, a másik felét a területileg illetékes bevonulási központnál, ahol az elbocsátottnak ügyis jelentkezni kell. A hadifogságból visszatérőnek járó illetményt teljes egészében a bevonulási központ fizeti ki. Azok, akiket addig már szabadonbocsátottak, de illetményeiket még nem kapták meg, azokat pótlólag megkapják.

Repülőgépen hozzák Budapestre Szálasit és társait

A magyar hatóságok tudvalevően kérésrel fordultak a Szovetséges Ellenőrzőbizottsághoz, hogy a fogságukban lévő magyar haborús bűnösöket mielőbb adják ki. Most nagy meglepetéssel váltott ki az illetékes magyar tényezők körében a Szovetséges Ellenőrzőbizottságnak az a hivatalos értesítése, hogy a Salzburgban őrzött 11 magyar haborús főbűnöst, Szálasit Ferencet, Imrédy Bélát és Antal Istvánnal az élen, a magyar hatóságoknak soronkívül kiadják. A Szovetséges Ellenőrzőbizottság illetékes vezetői a kiadást aláírták és arról értesítették a magyar hatóságokat, hogy Himmler Márton, amerikai főnyomozó kíséretében repülőgépen rövid időn belül erős fegyveres kísérettel Magyarországra szállítják Szálasit és társait.

A hír vétele után a magyar hatóságok intézkedtek arról, hogy idehaza is „kellő fogadtatásban” részesüljenek az ország rombadöntői és értesítésünk szerint az Andrassy-út 60. alatt már cellákat is üritettek ki részükre. A repülőtéren készen áll a rabomobil, hogy beszállítsa a városba a nemzetrontókat.

Szálasit és bűntársai ügyének tárgyalására így rövidesen sor kerül.

A hadifogolyügyek kormánybiztosa Millok Sándor

A leszerelési hadifoglyokról a népjóléti miniszter gondoskodik

A hazatérő hadifoglyok ellátása és a termelőmunkába való bekapcsolása nehéz feladat elé állítja a magyar kormányt. Nemcsak a Szovjetunióból hazatérő hadifoglyokról kell gondoskodni. Ausztriából is hazajön mintegy 400.000 főnyi hadifogoly, menekült és deportált. A miniszterteránsok elhatározták a hadifoglyok, deportáltak és menekültügyi kormánybiztoságnak felállítását, amelynek vezetőjévé Millok Sándor miniszterelnökségi államtitkár, helyettesévé Tömpe András rendőrezredes, a vidéki főkapitányság politikai osztályának vezetőjét nevezték ki a miniszterelnök.

A hazatérő hadifoglyok, akik még katonának számítnak, elosztó táborokba kerülnek és a honvédelmi miniszterium gondoskodik róluk. Ezekben a táborokban történik meg a hazatértek, különösen a nyugatról érkezők politikai átszűrése.

Az ellenőrzés után Molnár Erik népjóléti miniszter gondoskodik a leszerelt hadifoglyok ellátásáról és a termelőmunkába való bekapcsolásáról. A menekültek és deportáltak ügyeit a Népgondozó Hivatal szociális ügyosztálya intézi, a kormánybiztos irányításával.

mondhat fel, ha más lakást ad.

Ha valaki a Vörös Hadsereg elől, vagy hasonló politikai okokból menekült el és időközben más foglalta el a lakást, nem kapja vissza bérleményét.

Kimondja a rendelet, hogy az al-bérleti díjak arányosnak kell lennie az egész lakás bérével, megbírtatni továbbá azt, aki a bérleményi tilalmat megszegi, azonkívül egész sereg eddig nem szabályozott kérdést tisztáz. A rendelet, amely rövidesen miniszterteránsok elé kerül, csak lakásokra vonatkozik, üzlethelyiségekre nem terjed ki.

Varga András, Igaz István és Scheffer József tanúk elmondották, hogy Bajusz tagja volt ugyan a nyilaskeresztes pártnak, de onnan kilépett és semmiféle politikai tevékenységet nem fejtett ki.

A bíróság a vádlottat az ellene emelt vád és következményei alól felmentette, mert nem látta beigazolválni, hogy nevezett a vád tárgyává tett bűncselekményt elkövette volna.

Az ügyész fellebbezést jelentett be.

Rendelet készül a közzéadott demokratikus működéséről

Az igazságügyminiszterium büntetőjogi osztálya rendeletet készített a közhivatalok és a közhivatalnokok demokratikus működéséről. A rendelet a napokban megjelenik és valamennyi igazságügyi hatóságra kötelező lesz. A tervezetet megküldik a többi miniszterteránsnak hasonló rendelet kiadása érdekében. Célja, hogy a közhivatalnok-társadalomra áttöltesse a demokratikus szellemet.

A rendeletben intézkedés van a hivatali kötelezettségek teljesítéséről. Megmagyarázza, hogy a közhivatalnokok feladata a társadalom szolgálata. Intézkedést tartalmaz a hivatali munkaidő, az alapszám, gyorsaság, szakszerűség, formakerülés, a szakmai és politikai továbbképzés szempontjairól.

Kifejté még a rendelet, hogy miképpen kell közhatalóságokkal, közhivatalokkal érintkezni. Az intézkedéseknek gyorsnak kell lenniük.

Rendület útbaigazítást ad a felelőkre való bánásmódra, a felelősségre, továbbá, hogy közbenjárásoknak hivatalos ügyekben nem szabad érvényesülniük.

Ezután Széll Istvánné Mucsi Irma makói lakos néppellenes büntetést tárgyalta a bíróság.

Széllné ellen azért emelt vádat a Népgyűlés, mert az 1941–44-ben a nyilaskeresztes párt női csoportja-

nak vezetői között többiben az Fgyesült Nemzetek ellen ígató, a párttagok toborzására felhívó beszédek tartott és ezáltal fasiszta és demokraciellenes tevékenységet fejtett ki.

Széll Istvánné mind a nyomozás, mind a fő tárgyalás során beismerte azt, hogy a nyilaskeresztes pártnak tagja volt, önként lépett be, azonban 1942-ben kilépett. A nőcsoportnak vezetője volt és a vezetést Széllné kérésére vállalta el. Tagadta, hogy tagokat szervezett és politikai tárgyú beszédekkel mondott volna. Midőn 1942-ben rájött, hogy rosszul tette a pártba való belépést, kilépett.

Kovács Józsefné, ifj. Balogh Ferencné és Erdei Józsefné tanúk igazolták Széllné vallomását.

Az ügyész vádbeszédében a vádlott szigorú megbüntetését, a védő pedig, tekintettel arra, hogy a fő tárgyalás ellen semmiféle konkrétum nem merült fel, bizonyíték hiányában felmentését kérte.

Rövid tanácskozás után hirdetett ítéletet a bíróság, amely szerint Széll Istvánné néppellenes bűntett miatt 6 hónapi börtönrre, mint főbüntetésre és 3 évi politikai jogvesztésre, mint mellékbüntetésre ítélte. Előzetes le-tartóztatásával a 6 hónapi börtönt kitöltöttnek vette a bíróság.

Az ügyész fellebbezést jelentett be.

Utolónak tárgyalta a bíróság Bajusz István 34 éves makói lakos, bogárnármester néppellenes bűntettért, aki ellen azért emelt vádat a Népgyűlés, mert Makón 1941-től kezdődően a nyilaskeresztes pártnak szervező tagja volt és ezzel fasiszta tevékenységet fejtett ki.

Bajusz István védekezésében előadta, hogy azért lépett be a pártba, mert azt hirdették, hogy a kisemberek érdekét szolgálják. Csak egyszerű tag volt, nem pártvezető és szervező — mondotta. Összesen háromszor volt a pártban és az egész párttagsága 2 vagy 3 hónapra terjedt.

Varga András, Igaz István és Scheffer József tanúk elmondották, hogy Bajusz tagja volt ugyan a nyilaskeresztes pártnak, de onnan kilépett és semmiféle politikai tevékenységet nem fejtett ki.

Az ügyész a vádlott megbüntetését, dr. Fodor Jenő kirendelt védő pedig felmentését kérte.

A bíróság a vádlottat az ellene emelt vád és következményei alól felmentette, mert nem látta beigazolválni, hogy nevezett a vád tárgyává tett bűncselekményt elkövette volna.

Az ügyész fellebbezést jelentett be.

Rendelet készül a közzéadott demokratikus működéséről

Az igazságügyminiszterium büntetőjogi osztálya rendeletet készített a közhivatalok és a közhivatalnokok demokratikus működéséről. A rendelet a napokban megjelenik és valamennyi igazságügyi hatóságra kötelező lesz. A tervezetet megküldik a többi miniszterteránsnak hasonló rendelet kiadása érdekében. Célja, hogy a közhivatalnok-társadalomra áttöltesse a demokratikus szellemet.

A rendeletben intézkedés van a hivatali kötelezettségek teljesítéséről. Megmagyarázza, hogy a közhivatalnokok feladata a társadalom szolgálata. Intézkedést tartalmaz a hivatali munkaidő, az alapszám, gyorsaság, szakszerűség, formakerülés, a szakmai és politikai továbbképzés szempontjairól.

Kifejté még a rendelet, hogy miképpen kell közhatalóságokkal, közhivatalokkal érintkezni. Az intézkedéseknek gyorsnak kell lenniük. Rendület útbaigazítást ad a felelőkre való bánásmódra, a felelősségre, továbbá, hogy közbenjárásoknak hivatalos ügyekben nem szabad érvényesülniük.

mondhat fel, ha más lakást ad.

HIREK

— MI VAN MA? 1945 szeptember 11. kedd. Róm. kat.: Protáz, Jácint. Prot.: Teodóra. Napkelte 6 óra 30 p., nyugta 19 óra 22 p. Holdkelte 10 óra 56 p., nyugta 21 óra 24 p.

— **Gyógyszertári szolgálat.** Ezen a héten az éjszakai gyógyszerláti szolgálatot az Istók gyógyszerár látja el.

— **Időjárásjelentés.** Budapest (MTI). A Meteorológiai Intézet jelent: Várható időjárás: Elénkűlő déli szél, felhős, de valószínűleg még száraz idő. A hőmérséklet emelkedik.

— **Eljegyzés.** Nagy Rózsika és Jób Ferenc jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Bíróági áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Gombos József makói járásbírói a szegedi járásbíróshoz helyezte át.

— **Adományok a hadifoglyok javára.** A tanyai 24-es körzet 16 kgr. szalonát és 5 kgr. zsirt, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége kiszombori szervezete 234 tojást, 11 kiló kenderet, 12 kalácsot, 15 kiló szalonát, 3 mázsa burgonyát, 150 kiló lisztet, 10 kiló gyümölcsöt, 4 kiló tarhonyát, 27 kiló babot, 25 kiló hagymát, 20 kiló zöldséget, 5 csirkét, 100 kiló paradicsomot és 4785 pengő készpénzt adományozott a hadifoglyok javára, melyért ezután mondanak köszönetet.

— **Bevonják az ötpengőst és a kétpengőt.** Az öt- és kétpengős aluminium érméket és az ötpengős ezüst érméket október 31-ig be kell váltani a Nemzeti Bank főkönyvére, minthogy e határidőn túl nem fizetési eszközök. A pénzügyminiszter új öt- és kétpengős aluminium érméket veret.

— **Felmentik a magántisztviselők nyugdíját.** A kormány felmentette a magántisztviselők nyugdíját. Vonatkozik ez úgy az elismert, mint az el nem ismert vállalat nyugdíjpénztárakra. A nyugdíj ötszörösére emelkedik, ha az évi 3.600 pengőnél kevesebb, négy és fél-szeresére, ha 7.200 alatt marad, négyszeresére, ha 10.800 pengőt meg nem haladja és két és fél-szeresére 24.000 pengő alatt.

— **Felhívás.** A rendőrkapitány-ság felhívja a lakosságot, hogy akik **Pásztor Viktor METESZ** Származási igazgató ellen terhelő adatokat tudnak, jelentsek a politikai osztály vezetőjének.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkeztek: **Bíró Mihály Szilágyi Rozáliával.** — Házasságot kötöttek: **Dinnyés András Dombi Annával, Nagy Ferenc Kiss Etelkával.** — Született: **Szabó József és Koppány Ilonának; Zsuzsanna, Széll Imréné és Baranyi Pirokának; Imre, Halász Mihály és Schmiedt Juliannának; Julianna, Kovács Bálint és Varga Gy. Juliannának; Katalin, Márton József és Fazekas Juliannának; Ernő nevű gyermeke.** — Elhaltak: **Demeter Balázsné született Hajdu Veronika (battonyai lakos a kórházban) 41 éves, özv. Németh Imréné Nagy Gy. Erzsébet (Állomás-tér 9.) 70 éves korában.**

— **Őzi táncéneklő a Koronán.** mely 15 en este 8 órakor kezdődik. Szíves pártfogást kér **Tiszay Béláné** táncánán.

MAKÓI NÉPBANK folyósít áru vagy jelzálogfedeztet mellett rövidlejáratú hiteket. Telefon 64.

Drákói intézkedések és ítéletek az élelmiszercsempészek megfélemezésére

Amakói rendőrkapitányság rendőri büntetőbírája **Szöke József, Duschák László, Andó Gyula, Szabó István és Herzfeld József** budapesti lakosokat a közellátás érdekeit veszélyeztető tevékenységük miatt súlyos pénzbüntetésre ítélte és egyben elközbotta tőlük a város területéről jogosulatlanul kiszállítani szándékolt különféle élelmiszereket és egyéb árukat.

Dávid Rozáliát 1000, Gruber Mihályné Jákó Erzsébetet 500, Sirok-

mán Istvánnét 1000, Bene Pál orosházi lakost kétféle kihágás miatt pedig 6000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Nevezettek Makóról szállítási engedély nélkül élelmiszert, hagymát akartak kiszállítani Budapestre, Szegedre, stb.

Példaadásul szolgálnak ezek a szigorú büntetések mindazoknak, akik engedély nélkül, jogosulatlanul akarnak Makóról élelmiszert kiszállítani.

Tomboló siker jegyében mutatkoztak be az újjáéledt filharmonikusok

Szerdán este megismétlik a hangversenyt

Örömmel láttuk szombaton este, hogy milyen szépségszám közönsége van Makón a magasabb, a klasszikus zenének. A Hagymaház nagyterme zsúfolásig megtelt a filharmonikusok szereplése iránt lelkes érdeklődést mutató közönséggel, amelynek sorában ott láttuk a város minden rendű és rangú polgárát.

A szép műltra tekintő Filharmonikusok 6 évi szünet után csaknem teljes számban mutatkoztak be ismét a Makói Magyar-Szovjet Művelődési Társaság védnöksége alatt s olyan maradéknélküli zeneestben vett részt a közönségnek, amely a legszebb békéket hangversenyét is feltöltötte.

Az újjáéledés megindító, lelkes buzditói, fáradhatatlan támogatói a szervezők voltak, akik az est rendezéséből is bőségesen kivették a részüket. Az öt termekben tanult hónapokon keresztül a zenekar, a régi filharmonia veteránjaiból és új tagokból alakult kitűnően összehangolt együttes. Pompásan betanult zenekari számaiak során szerepeltek: **Rachmaninov: Preludje, Csajkovszkij: Románca és Chans San Paroleja, végül Mozart pazar Titusnyitánya.** Főlényes tudással és ellenállhatatlan hangerővel zengett a zenekar a kiváló **Donáth** tanár pálcája alatt, bizonyoságot téve arról, hogy kollektív munkájukat őszinte odaadással és törhetetlen lelkesedéssel véggezték.

A Filharmonia ifjú tagjaiból

alakult vonóségyes is bemutatkozott **Rátlyai István, Bálint Zoltán, Sárcsary Zoltán és dr. Tóth Aladár** gondosan eszített összjátékban mutatva be **Borodín** remekbe készült vonóségyes tételét.

Keller Gábor néhány operatárszellel énekelte, kitűnően képzett tenoristát, nagy kulturájú énekest fedeztünk fel benne.

Utána dr. **Tóth Aladár** három gondonkaszama hódította meg a közönség szívét. Esményien finom tónussal csellózott, teljesen pódiumra érett, igazi művészt ismertünk meg szívvel-lelkel elmélyedő játékában.

A közönséget is dicséret illeti. Jól esően és meglepő pontosságra tette lehetővé, hogy a 8 óra hirdetett hangversenyt dr. **Diósszilágyi Sámuel** rövid, de kedves és talpraesett bevezetőjével pontosan meg lehetett kezdeni. Ez példátlanul áll városunk zeneéletének történetében. A taps és ünneplés oly viharos volt, annyira őszinte lelkesedésből fakadt, hogy bármelyik világiár művész megirigyelhette volna. Az utolsó szám után a közönség egyként a helyén maradva, viharos tapsal ünneplte a zenekart és a számok zongorakísérete is ellátó **Donáth** karagonyt, úgyhogy a zenekar örömmel ismételte meg a Titus-nyitányt.

Az est műsorát a viharos sikerre és nagy érdeklődésre való tekintettel a hét szerdáján este 7 órai kezdettel megismétlik a Hagymaházban.

Rövidesen megkezdik a termelési kölcsönök folyósítását

A vetésterületek kiterjesztése a legelőtér mezőgazdasági feladatunk. Ezért egymillió holddal kell többet vetnünk az 1945-46. gazdasági évben, hogy a mezőgazdasági életünket nagyjából egyensúlyba hozzuk. A háború, majd a németek utódharcrai gazdasági életünket teljesen lerombolták és ennek felépítésére évekre terjedő munka szükséges és éppen a kezdeti lépések a legnehezebbek. A kezdeti nehézségeket akarja a földművelésügyi miniszter áthidalni a nagyarányú hitelakcióval. Csak a gazdák anyagi megsegítésével lehet jelentős termésnövekedésre számítani.

A pénzügyminiszter és a hitelintézetek vezetői már megvitaták a hitelnyújtás lehetőségének módjait és első sorban a földreform során földhözjuttatott újgazdáknak és termelőknak adnak kölcsönt, akik a háború folyamán nagybőrművű kárral szenvedtek. A rendelet értelmében termelési hitel igényelni lehet kenyérgabonavetőmag beszerzésére, szántási költségekre, a szőlősgazdák legszükségesebb termelőeszközeinek beszerzésére, a szőlői költségeire, a téliállattartás támogatására, a falkolángelvények és falkolángelvényeket szükségleteire, napszámbérek és csomagoló anyagok beszerzésére.

Messzeemenő gondoskodnak arról, hogy a hitelek csak azok vehessék igénybe, akik valóban rászorulnak. Ezért minden községben véleményező szervek felállítását rendelte el a földművelésügyi miniszter. A bizottság tagjai a demokratikus pártok képviselői, a földmunkások és kishirtőkök országos szervezetének kiküldöttei és a pénzügyintézetek megbízottai. Ez a bizottság bírálja el a hitelkérelmeket és javaslatot tesz a hitelnyújtó pénzügyintézetnek.

A hitelnyújtás részleteiről a községi előjárásoknak adnak részletes felvilágosítást.

Rendezték a háborús események folytán gazdát cserélt állatok kérdését

A rendelet általában meghagyja az állatoknak a mostani birtokos kezében, de kötelezővé teszi, hogy az 1944 július 31-e után — háborús események folytán — gazdát cserélt állatokat mostani birtokosuk jelentse be a községi előjárásnál és azok a marhalevelet is váltsón ki. Aki a bejelentési kötelezettségének eleget nem tett, attól az eredeti tulajdonos csak 1947 június 30-ig követelheti vissza állatát.

— **Parlagon hagyta a földjét.** Aradi Franciska szentesi lakostól földjét elvették, mert nagyrészt parlagon hagyta. A földet haszonbérbe adták, őt magát pedig a mezőhegyesi internálótáborba zárták.

— **Polgáristák és elemisták a hadifoglyokért.** Vasárnap délután a Vertán Endre-utca 38. számú házban kedves műkedvelő előadást rendeztek: **Tamás Ilona, Apjok Viktória, Sz. Nagy Rozália, Apjok Mária, Rác Zsófia, Horváth Erzsébet, Király Mária, Császi Magdolna és Éva** vertánlepi elemisták és polgáristák tanulóik. A műsoron szavazatok, monológok, tánc- és énekszámok szerepeltek, amelyeknek általános sikerük volt a nagyszámú nézőközönség körében. A jótékony célú előadásnak szép anyagi sikere lett, mert a kis műkedvelők 200 pengőt gyűjtöttek össze a közönség körében, mely összeget a MaDisz útján a bazartér hadifoglyok megsegítésére adományozták.

Aki ellensége a szak-szervezetnek, az ellensége önmagának.

Makón elfogták

a hirhedt nyilas papot

Budapest: A politikai rendőrség országos körözvénye alapján Makón felismerték és elfogták **P. Kun Andrást**, a tömeggyilkos nyilas papot. Erős fedezettel szállították Budapestre és ott a politikai rendőrség megkezdte kihallgatását. Péter Kun elmondta, hogy vezetésrepet jászott Buda ostrománál és nem tudja megállapítani, hogy hány embert végzett ki személyesen. Amikor az ostromgyűrű bezárult a város körül, hamis iratokkal Budán és vidéken bujkált, Kun András nemcsak a gyilkosságokban járt elő, hanem sorozatosan uszító prédikációkat mondott a rádióban.

Szeged: A csanádi püspöki hivatal az alábbi nyilatkozatot adta **Kun András** letartóztatásával kapcsolatban:

P. Kun András szerzetespapot, a hírlapi közlések szerint, Makón letartóztatták. Azzal vádolják, hogy nyilas gyilkosságokban vett részt. Ha ez igaz, ami papnál igen szokatlan, mert ez esetben a joggal, pl. övédelemből elkövetett emberölés is minden papi funkciótól való tilalma, u. n. irreguláristá von maga után, akkor ez Kun András rendellenes, szélsőségre hajló természetével magyarázható, mely egyházi felelőseivel és a multban ismételtlen öszszetűközésbe hozta.

Amidőn az elmúlt évben Budapesten a nyilasokhoz csatlakozott, a hercegprímás öt azonnali felfüggesztelte.

Folynak

a katonai igazolások

A katonai személyeket igazoló bizottság legutóbb ülésen a következő ügyeket tárgyalta:

Igazolta a bizottság: **dr. Nacsa Mihály** katonai orvos, t. orvoshadnagyt, **Doró György** ht. őrmestert, **Hegyes János** ht. őrmestert, **Deák Ferenc** ht. őrmestert, **Szebeni István** t. őrmestert, **Kécsy János** őrmestert, **Lajkó József** polgári alkalmazottat, **Lajkó Imre** t. hadnagyt, **Farkas László** t. alhadnagyt, **Fenyvesi Mátyás** ht. őrmestert, **Tóth J.** Imre ht. őrmestert, **Pétevári Péter** nya. őrmestert, **Furák József** tsz. őrmestert, **Virág Kálmán** t. őrmestert, **Fodor Kálmán** t. őrmestert, **Nagy János** nya. őrmestert, **Adamcsák Sándor** t. őrmestert, **Erdélyi János** t. őrmestert, **Beke János** pol-

